

לא ידעתי איך אעמוד שוב מול אבא, ואבשר לו שעוד בן שלו איננו

פעמיים היכה הגורל במשפחת גלעדי. אמנון, האח הצעיר, היה ההרוג הראשון של מלחמת ששת הימים. כעבור שש שנים נהרג האח הבכור, גדעון, במלחמת יום הכיפורים • ופעמיים נאלצה תמר, התאומה של אמנון, להודיע להוריה את בשורת האיום • היא בחרה להמשיך לחיות, למרות הכאב הנורא, "אבל הזמן לא מרפא. גם 50 שנה אחרי אמנון וכמעט 44 שנה אחרי גדעון, אני עוד חולמת עליהם מדי פעם"

ערן נבון
צילומים: אפרת אשל

תמר גלעדי ליד קברי אחיה בקריית שאול. בתמונות הקטנות: אמנון (מימין) וגדעון ז"ל

מימין: האב דוד, אמנון, גדעון, תמר והאם עדה גלעד. "כל הזמן רצות לי מחשבות בראש, איך הם היו נראים היום, ואיזה משפחות היו להם"

ביום הראשון

למלחמת ששת הימים התיישבה עדה גלעדי בבית שבאשקלון וכתבה מכתב אוהב לבנה, סרן אמנון גלעד.

"שלום בן יקר
אמנון החמוד.

עכשיו 8 בערב. אני ואבא יושבים בבית ומקשיבים לרדיו. עשינו האפלה, ותפילה אחת בלב, לשלום חיילינו ובנינו. שמחים על הניצחונות שהיו לנו היום, ובוראי היו גם אסונות.

דיברתי בטלפון עם תמר (אחותו התאומה של אמנון; ע"ג) וגם עם דגן (בנו הקטן של גדעון, אחיו של אמר נון; ע"ג), הוא ישב במקלט והיה מבסוט. אני התרר צצתי כל היום למען החיילים החוללים כי לא יכולתי לשבת בבית. היו אצלנו כמה אוזעקות, האנשים ישבו בתעלות או במקלטים.

ליבי איתכם. ושוב אני מאחלת לכם חוק ואמץ וגשי קות, ורוצה לראות אתכם בריאים בבית.

נשיקות מאמא, אבא, תמר, שלום מרותי (אשתו של גדעון; ע"ג) ודגן. גדעון ירד לאילת, וזו כתובתו: ד.צ. 5178.

שלום בן ונשיקות חמות.
אמא

המכתב הזה לא הגיע מעולם לאמנון. עם פרוץ המלחמה, בשעה 08:10 בבוקר, חצה אמנון ראשון את הגבול לסיני כראש פלוגת הטנקים שלו, ונהרג. הוא והחייל שהיה איתו בטנק, סמל בנימין גוטמכר, היו ההרוגים הראשונים של המלחמה.

שש שנים וארבעה חודשים מאוחר יותר נחתה עוד כשורת איוב על משפחת גלעד. אחיו של אמר נון, רס"ן גדעון גלעד, נהרג במלחמת יום כיפור, בקרב העקוב מדם על ההווה הסינית, שעליו קיבל את עיטור הגבורה. תמר, אחותו התאומה של אמנון והאחות הקטנה של גדעון, נשארה לברכה, "עם אם

שכולה מוכת צער תהומי ואבא שבחר להקדיש את חייו להנצחה. 50 שנה אני חיה עם זה, סוחבת את הכאב הנוראי, ולא מפסיקה להתגעגע."

על שידת העץ בסלון ביתה של תמר (73) מונחות זו לצד זו שתי תמונות ממוסגרות בשחור-לבן. אמנון וגדעון, לבושים במדי קצינים, יפי הבלודית והתואר. "הם מכיטים עלי מדי יום, והם מאוד נוכחים בבית שלי ובלב שלי, כל הזמן."

גדעון נולד בינואר 1940 בקיבוץ אשדות יעקב. כעבור ארבע שנים נולדו אמנון ותמר. "רק בלידה התברר לאמא שיש לה תאומים", מחייכת תמר. "אמר נון יצא ראשון, ואו המיילדת אמרה לאמא: 'דגע, יש כאן עוד משהו'. אני נולדתי אחרי שעתים וחצי."

את שנותיהם הראשונות עשו הילדים בקיבוץ, ובגיל צעיר עברו עם הוריהם, דוד ועדה, לכפר יהושע. האב ניהל חוות חקלאיות, האם היתה עם הילדים בבית. משם עברו לפתח תקווה, ואז קבעו את ביתם באשקלון. "אני ואמנון היינו תמיד באותה הכיתה. הוא היה שקדן, ובתיכון כבר העתקתי ממנו מדי פעם. היינו מאוד קרובים", מספרת תמר.

גדעון למד בבית הספר החקלאי כדורי, הלך לגרעין נח"ל והתגייס ב-1958 לנח"ל המוצנח. הוא השתחרר ב-1961 בדרגת סמל ראשון, בגיל 21 נשא לאישה את בת זוגו, רותם, ובי-1962 נולד בנם הבכור, דגן. גדעון עבר קורס קציני מכונאות בחיפה ועבד במקורות. מאוחר יותר עבד במפעלי ים המלח בסדרום.

באוגוסט 1962 התגייסה תמר לצה"ל, וכעבור שבו עיים התגייס גם אמנון. שניהם שירתו בחטיבה 7 של חיל השריון - תמר כמש"קית חינוך אמנון כלוחם. בתום השירות הסדיר חתמה תמר לשנה של שירות קבע כעוזרת קציני החינוך של גיסות השריון. אמנון עשה את מסלול השירות שלו בהצטיינות, סיים קורס מפקדים וקורס קצינים, חתם קבע, ובחורף 1965 יצא להשתלמות סודית באירופה, שם למד את רני טנק הפטון, שנרכש אז על ידי צה"ל. מאוחר יותר שימש מפקד מגמת הפטונים בבית הספר לשריון.

"חיפשנו להיות יחד כמה שאפשר, אבל הוא היה יוצא הביתה רק אחת לכמה שבועות. בתקופת ההמ"ר תנה במאי '67 הוא היה עם הכוחות שלו כשרה תימן שבנגב. לא ראינו אותו מאז ערב יום העצמאות, והקשר היה בעיקר באמצעות מכתבים וחבילות ששלחנו לו. אני הייתי אז בבוהמה התל-אביבית, מפיקה בתיאטרון החמאם. עברתי עם דן בן אמוץ וחיים חפר."

במוצאי שבת, 27 במאי 1967, תשעה ימים לפני פרוץ מלחמת ששת הימים, התיישבה תמר בת ה-23 בדירתה בתל אביב וכתבה מכתב לאחיה.

"אח יקר.

אתה אינך כותב, אבל לא תתנגד לקבל מכתבון מהאחות שהיתה רוצה להיות ברגע זה באותו מקום שאתה נמצא, נכון?"

אמנון, אשמח אם תכתוב לי כמה מילים, אפילו שאין לך חשק או זמן. שלא יהיה לך תירוץ, אני מצרפת נייד ומעטפה. כתוב גם לאמא ואבא. אם לך קשה, ולא נוח ואולי קצת קר והמוץ אבק, ומתח, ואינך יודע מה לכתוב, בכל זאת - כתוב שהכל בסדר ושאתה מרגיש טוב. הרבה יותר קשה לנו. תהיה טוב ותכתובו!"

כשבת האחרונה לפני המלחמה נסעו תמר וחברתו של אמנון, תמי, יחד עם הנהג הצבאי שלו, להביא אותו לבית המשפחה באשקלון, לכמה שעות. האב דוד מתאר את הפגישה בספרו "גדעון ואמנון - רסיסי חיים": "שמחה רבה היתה שרויה באותה שעה בבית. מיד הוכן אוכל, פרשו מפה לבנה על השולחן, הוגש יין והוכן דג מטוגן, מאכל התאוה של אמנון, לביבות תפוחי אדמה, שניצל חם."

"אלה היו שעות קסומות", נזכרת תמר. "אחרי ארוח הת הצהריים הצטלמו עם אמא ואבא, ואמנון ירד לים ואחר כך קפץ לפלמחים להגיד שלום לגדעון, שהיה שם עם גודו הצנחנים שלו."

ב-01:30 לפנות בוקר, בלילה שבין שבת לראשון, ראתה עדה את בנה בפעם האחרונה. "אמנון, חברה שלו וניסים הנהג קפצו הביתה לשתות קפה אחרון לפני החזרה לשטח. הם ניסו להיות בשקט כדי לא להעיר את ההורים, אבל אמא שלי לא יכלה לישון."

"עם סיום המלחמה החלו נציגי קצין העיד להגיע לבתי ההרוגים. אלינו לא הגיעו. אולי חשבו שאנחנו כבר יודעים. למחרת, אמא, אבא ואני החלטנו לנסוע לקיבוץ בארי, לבית הקברות הארעי שם. כשהגענו, ראינו את שלט העץ ועליו השם של אמנון"

"מאותו רגע היה ברור שיש לי תפקיד: למלא את החלל החסר. זאת היתה מטלה לא נורמלית בכלל, כזאת שאי אפשר באמת למלא. אמא היתה מוכת יגון, שטופה בעצב קשה מאוד. אמנון היה ילד של אמא, והיא לא ידעה את נפשה מרוב צער"

רס"ן גדעון גלעד. קיבל את עיטור הגבורה על קרב החווה הסינית

סרן אמנון גלעד. השמיד עמדת תצפית מצרית לבני שנהרג

"כולם בבית היו בחרדות שמא יקרה משהו גם לגדעון. הוא תמיד אמר: 'לי לא יקרה שום דבר, אני חסין'. הוא עשה הרבה צרות להוריי. רצה לנסוע לסלע האדום בירדן, למרות שהיה אסור. תמיד הלך בדרך שלו, היה מאוד אמיץ ולא פחד מדבר"

אליו בנו גדעון ובפיו בשורה לא קלה. "הוא אמר לי: 'אבא, אני מתגייס לשריון, לקבע'. לא היו לי מילים לענות לו, כי ידעתי שלא אוכל לשנות את החלטתו ולמנוע זאת ממנו".

תמר: "אמא לא הסכימה לכך, אבל אבא לא ממש התנגד. גדעון היה עקשן. כמוני... היה ברור שאם הוא החליט משהו, כלום לא יעמוד בדרכו. הוא היה מאוד מתוסכל שלא עשה כלום במלחמה כמילואימניק בצר בחנים, ואחרי נפילתו של אמנון החליט לחזור לצבא, להיות קצין בפלוגה של אמנון. תמיד היה אינדיבידואליסטי בעל אופי חזק, אבל גם עם לב רגיש. כתב שירים על טבע, על אהבה ועל הארץ".

גדעון התגייס לקבע, עבר קורס קצינים ועשה הסבה לשריון. הוא התמנה למרד"ך "פוטונים" בבית הספר לשריון, בדיוק כמו אחיו. בתקופת מלחמת ההתשה הוצב בסיני כסגן מפקד פלוגת טנקים, ולאחר מכן כמפקד פלוגת טנקים בגדוד 79, תחת המג"ד ינוש בן-גל. בבית באשקלון ישבה אמא עדה ולא הפסיקה לדאוג לשלומי של בנה הבכור. בחודש 69' שלחה לו מכתב: "שלום בן יקר. השעה ארבע לפנות בוקר. מחר אני שולחת לך חבילה".

קיבלת כבר את הסגן? אז בשעה טובה. אני מוכנה שבוה תסתפק ותגמור את השירות... אני אגמור, כי העיניים מלאות רמעות והגעגועים לאמנון ולכולם. שלום ונשיקות, א מ א".

"כולם בבית היו בחרדות שמא יקרה משהו גם לגדעון", מספרת תמר. "גדעון תמיד אמר: 'לי לא יקרה שום דבר, אני חסין'. הוא עשה הרבה צרות להוריים שלי. רצה לנסוע לסלע האדום בירדן למרות שזה היה אסור, הם לא נתנו לו. הוא הלך תמיד בדרך שלו, היה מאוד אמיץ ולא פחד מדבר".

ב-1970, עם סיום מלחמת ההתשה, החליט גדעון להשתחרר מהצבא ולחזור לחיים האזרחיים. אז גם נולד בנו השני, ערן.

בתחילת 1973 הצטרף גדעון אל חברו, שלמה (שרי-מיק) רוגווי'נסקי, גם הוא שרייון, בניהול חברה לעבודות עפר. עם פרוץ המלחמה הוא גויס למילואים כמפקד פלוגת טנקים בגדוד 407 של חטיבה 600, ושלמה שירת כסגנו. הם השתתפו בקרבות הבלימה נגד המצרים בחזית סיני.

ביום השביעי למלחמה, 12 באוקטובר, כתב למי שפחה בפעם האחרונה. "הוא הוכיח ששלומי טוב,

תמר מספרת שבאותו יום שישי, הדאגה במשפחה גברה. "בסעתי לבית של הוריי באשקלון. היה מתח גדול בבית והיתה אי ודאות לגבי גורלו של אמנון. בשבת בבוקר הלכנו לקצין העיר ושאלנו אם אמנון מופיע ברשימות כפצוע או כהרוג. התקשרתי משם לבית החולים בבאר שבע ושאלתי על גורלו של אמנון. מי שהרים את הטלפון אמר לי: 'כן, מה שחשבת'. "הלכתי לבית של חברים באשקלון והתקשרתי למכר שלנו באילת, שהכיר את גדעון. הוא אמר שגדעון ביקר אותו לפני מספר שעות, ואני ביקשתי תי ממנו שיאתר אותו ויודיע לו שיגיע הביתה, כי אמנון נהרג. חורתי הביתה, לקחתי את אבא למטבח, ואמרתי לו: 'אבא, אמנון איננו'".

"אבא היה איש חזק. שמר על קוד רוח ואיפוק. הוא הסתכל עלי ואמר: 'לא נגיד שום דבר לאמא עד שיבואו להגיד לנו את זה רשמית'".

"בשבת בלילה, גדעון חזר הביתה. הוא לא היה מוכן להשלים עם הבשורה. הוא אמר לי: 'את מדברת שטויות'. ביום ראשון, עם סיום המלחמה, החלו בציני קצין העיר להגיע לבתי ההרוגים. אלינו לא הגיעו. אולי חשבו שאנחנו כבר יודעים. ביום שני החלטנו אמא, אבא ואני לנסוע לקיבוץ בארי, לבית הקברות הארצי. הגענו לשם, ושם ראינו את שלט העץ ועליו השם של אמנון.

"אמא פרצה בבכי, אבל בשקט. באיפוק. אבא היה כמו אבא, עצור. לקח הכל פנימה. אני עוד לא עיכתי לתי ככלל. עוד לא תפסתי שאיבדתי את אחי התאום. חזרנו הביתה, ובאו המון אנשים לגחם אותנו. אבל אין באמת נחמה.

"היה ברור לי שמאותו רגע יש לי תפקיד: למלא את החלל החסר. זאת היתה מטלה לא נורמלית בכלל. מטלה שאי אפשר באמת למלא. אמא היתה מוכתת יגון, שטופה בעצב קשה מאוד. אמנון היה ילד של אמא, והיא לא ידעה את נפשה מרוב צער.

"באתי אליהם כל שבת שנייה, ניסיתי לעזור בכל מה שיכולתי. גם אני התמודדתי בעצמי עם השכול שלי. באחת השבועות שלי עם אמא היא אמרה לי: 'אח זה לא בן. אוכדן של אח זה לא כמו אוכדן של בן'. זה יושב לי עד היום בראש, היה קשה לשמוע את זה. אבל ברגע שהפכתי לאמא בעצמי, הכנתי שאין דבר יותר קשה להורים מאשר לקבור את בנם".

מדינת ישראל נכנסה לאופוריה בעקבות המלחמה. אבל בבית משפחת גלעד היו רק צער וכאב. דוד גלעדי מספר בספרו שבמהלך השבעה על אמנון, ניגש

←
"ירדתי וישבתי איתם", סיפרה האם בספר על בניה. "אחרי הקפה, אמנון אמר 'אנו זויים'. נשקתי לו וליטתי פתי את לחיו, שאלתי: 'אמנוניק, אינך פוחד להיות מ'פז' הוא ענה: 'אמא, אל תדאגי, הכל יהיה בסדר'. שוב נשקתי ואמרתי לו, 'אני סומכת עליך'. יצא, עלו על הג'יפ, ואני עמדת בדלת וליזויתי אותם בעיני עד שנסעו. וכך, עומדת אני לא פעם ליד הדלת ומי-חכה. אולי יחזור באותה הדלת".

אמנון לא חזר. ביום שני בשעה 08:10 הוא נתן את הפקודה "אחי ריי" ויצא בטנק הפטון שלו בראש פלוגת החוד של גדוד 46, חטיבה 401. כעבור חמש דקות כבר חצה הכוח את הגבול מדרום לרפיח. הוא השמיד עמדת תצפית ונתקל במתחמי הארטילריה של המצרים. פגז ב"ט שנורה לעבר הטנק שלו פגע בו פגיעה ישירה. סמל בנימין גוטמכר, שהיה עימו בטנק, נהרג. שני אנשי צוות נוספים הצליחו לקפוץ מהטנק וניצלו. אמנון הובא לקבורה בבית הקברות הצבאי לשעת חירום בקיבוץ בארי. המשפחה לא ידעה על כך דבר עד תום המלחמה.

"ביומיים הראשונים ככלל לא דאגנו. ביום השלישי, שן, אבא נסע באוטו ואמר שהוא מרגיש שקרה משהו לאמנון. אמא היתה מתנדבת בבית החולים ברזילי ועזרה לטפל בחיילים פצועים, אבל אף אחד מהם לא אמר לה כלום, למרות שהיו כנראה כאלה שידעו. יום לאחר פרוץ המלחמה, כתבה לאמנון חברתו תמי: "אמנון יקיר הנמצא אי-שם בסיני המתח כאן מהול בשמחת הניצחון. אנו מקווים שהכל הרבה יותר ורוד מאשר ידוע לנו. זהו כבר היום השני לקרבות, ישנן תי הלילה שעתיים בדיוק. כל שעה שמענו חדשות ובדריכות רבה.

אמנון, קשה לי למצוא מילים לכתוב. אני מקווה שהמכתב יגיע אליך במהרה, אני מקווה שבכלל מגיעים אליכם מכתבים.

אמנון נפלא, אני אוהדת אצבעות למענך. היה חזק, אמיץ ובריאות!
שלך באהבה והמוון נשיקות. תמי.

להתראות בקרוב!"

גדעון, האח הבכור, שגויס למילואים ושהה באילת עם יחידת הצנחנים שלו, כתב למשפחתו ביום השני ליישי למלחמה, 7 ביוני:

"אבא ואמא, אמנון ותמר! שלום לכולכם, ירושלים בדינו. שוקט ובוטח הני חיל צה"ל מפלה לאויב. אני דואג לכולכם, יושב כאן בשקט, ואתם בטח מרגישים את המלחמה יותר ממני. תמסרו ר"ש חמה לאמנון ותנסו להעביר לו כמה שיותר מהר שייקח אותי מכאן. הוא יבין את הכוונה, ריברנו על זה".

תמר: "לגדעון היה מאוד קשה שהוא לא עושה כלום במלחמה, והוא רצה שאמנון יראג שיעבירו אותו משם". כעבור יומיים שלה גדעון מכתב נוסף מאילת, שיועד הפעם אישית לאמנון:

"לאח אמנון שלום!
יום שישי אחר הצהריים, ממשיכים לשכב על הבטן, משעמם, מתהפכים על הגב. מתחילת הקרבות ועד היום. אינני מאמין שעוד נעשה משהו חוץ מהחזיר רת ציוה.

תאר לך את ההרגשה. להיות שבורים לגמרי, זה לא יהיה ביטוי הולם. כל השנים, כשהייתי בחטיבה, כאימונים, בהכנה, הלכו לדיק. אינני רוצה יותר להיות כאן ואעשה את כל המאמצים לעבור. התעניינתי עליך. מצא איזה זמן לכתוב הביתה, הם לא יודעים כלום ודואגים מאוד.

אמנון, אני מקווה שאתה בסדר. לפחות אחד מה משפחה עשה משהו. כמו בן אתה חייב להעביר אותי מכאן, אם לא עכשיו, בעתיד. להתראות, גדעון".

תמר גלעד: "ברגע שהבת שלי נולדה, ואחר כך הנכדים, החיים שלי קיבלו תפנית טובה"

גדעון, מה שלומך? למה לא שומעים ממך דבר? אני שלחתי שתי חבילות ומכתב, וגם רויתי שלחה שתי חבילות. כולם מתגעגעים ודואגים. אני יודעת שגם ממזרים מצלצלים וכותבים הביתה. עשה משהו, העביר איזה קשר. אין לי כבר כוח. לתמר אני עושה את המוות, היא מתוחה. כתוב מה אתה צריך. סרגני לך כובע.

שלום מאבא ותמר. בהרבה אהבה. א מ א.

תמר: "אני לא האמנתי שהוא נפל בשבתי, כי זה לא התאים לאופי שלו ליפול בשבתי. או אולי הוא נעדר? ומה קרה לו? גם כשהחזירו את השבויים ממצרים, באמצע נובמבר, הוא לא היה בין החוזרים. "רק ב-11 בדצמבר, כמעט חודשיים אחרי שהוא נפל, הודיעו לנו. הייתי בעבודה בשעות הבוקר, וראש אגף השיקום נכנס לחדר. איך שהוא פתח את הדלת וראיתי את פניו, היה ברור לי שגדעון איננו. אמרתי לו: 'אני מבינה, אל תגיד לי'.

"ביקשתי מאבא שיבוא אלי הביתה אחר הצהריים. התקשרתי גם לדודים שלי, האחות והאח של אבא, וביקשתי שיבואו. הייתי חייבת חיוקים, לאורך את כל כוחות הנפש שלי. לא ידעתי איך אעמוד שוב מול אבא, ואבשר לו שגדעון בן שלו איננו.

"כשאבא הגיע, וראה אותנו, אני חושבת שהוא הבין. אמרתי לו: 'גדעון איננו'. הוא אמר מיד: 'בואו איתי לאשקלון, להגיד לאמא'. זאת היתה הדרך שלו להתמודד עם הבשורה האיומה הזאת שוב.

"כולנו היינו בשוק. בסענו יחד לאמא, לאשקלון. אבא אמר לאמא: 'גדעון איננו'. היא לא ידעה כבר איך להכיל את הכאב הנורא הזה שוב. זה הרג אותה סופית. מאותו רגע היא כתבה ונכנסה לעצב עמוק ומר ביותר. היא לא צחקה יותר, לא מצאה יותר טעם לחייה".

על גבורתו קיבל רס"ן גדעון גלעד את עיטור הגבורה משר הביטחון דאז, שמעון פרס. "במעשיו גילה דבקות במשימה, כושר מנהיגות למופת, אומץ לב וגבורה עילאית", נכתב בנימוקים לעיטור.

תמר דומעת. מציתה עוד סיגריה. המראה המטופח שלה לא מסגיר את גילה. מדי יום היא עולה כמה פעמים במדרגות הרבות עד לקומה הרביעית בבניין שבו היא מתגוררת ברמת אביב.

היא מציעה שנשתה קפה, מבקשת כמה דקות להירגע. מעלעלת שוב ושוב בתמונות. הנה הם, בתי מונות שחור-לבן, שלושת האחים, כילדים בקיבוץ. והנה הם מאושרים בתמונה משפחתית עם אבא ואמא, שמביטים בהם בנאוה גדולה. ועוד תמונה של אמנון בצבא, וגם של גדעון כקצין בשריון, ושוב מבצבצות הדמעות בעיניה הכחולות.

"בשארתי עם אמא ואבא לכה ניסיתי לעזור, להיות איתם הרבה, אבל אמא לא יכלה לשאת את הכאב, שפילח את נפשה מבפנים. אחרי המוות של גדעון, היא מעולם לא חזרה לעצמה ולא רצתה לחיות. אלו היו שנים קשות, עגומות, כל כך חסרות".

ארבע שנים אחרי מותו של אחיה השני, ילדה תמר את בתה היחידה, שממנה יש לה שלושה נכדים. "הילדה שלי העניקה לי טעם לחיים. אושר גדול.

"אחרי האסון השני לא יכולתי להמשיך לעבוד כאגף השיקום. עברתי לתפקידים אחרים במשרד הביטחון, בין השאר הייתי מוכירת המנכ"ל וגם מוכרת של שר הביטחון דאז, עוזר ויצמן. לפני שמונה שנים יצאתי לפנסיה.

"אמא מתה מצער תהומי לפני 27 שנה. אבא בחר בחיים ונצמד אליהם דרך מפעלי ההנצחה והכתיבה. הוא הקים אנדרטה בכניסה למושב עין הבשור לזכר הנופלים של גדוד 46 (הגדוד של אמנון, ע"נ) ממלחמת ששת הימים, הנציח את גדעון ואמנון בכמה ספרים והיה פעיל ביד לבנים באשקלון ובמועצה

וכן שכל החברה והכלים בסדר", סיפר האב בספר ההנצחה על בניו.

ב-15 באוקטובר בלילה, הוביל גדעון את פלוגת הטנקים שלו בקרב לפתיחת ציד "טרטור", ליד הח' וזה הסינית. באזור צומת "טרטור-לכסיקון" נתקלה הפלוגה במארב מצד. הטנק של גדעון נפגע, והוא עבר לטנק אחר והמשיך לפקד על חייליו. למרות הפגיעות הרבות והטנקים שיצאו מכלל פעולה, הם המשיכו לתקוף את הצומת כמה פעמים, עד שנותרו רק עם שני טנקים תקינים – של גדעון ושל שלמה. שני הטנקים פרצו בציד "טרטור" מורחה ופינו את הדרך לכוחות הצנחנים, שנעו אחריהם. בשעה 04:45, לפנות בוקר ה-16 באוקטובר, דיווח גדעון כי חצה את הצומת ללא בעיות וכי הציר פנוי. אלא שכמה מאות מטרים במעלה הציר, על סוללת עפר, המתין לטנקים האחרונים מארב נ"ט גדול. גדעון דיווח בקשר שכוחות חי"ד מסתערים עליו, ואז נותק הקשר.

כשעלתה השמש, נתגלו שני הטנקים הפגועים של גדעון ושלמה על ציד "טרטור". גם הפעם, לא ידעה משפחת גלעדי דבר. עדה, האם החדרה, כתבה לבנה מכתב מצמרר ב-17 באוקטובר:

"שלום בן יקר, את הגלויה שלך קיבלתי אתמול. אין גבול לשמחה, כי ראו שאתה כתבת. מה חסר לך ונשלח. הקיבלת את החבילה שלי? גם אתמול לא היה אבא בבית בלילה. הייתי לבד, אני חיה את החרדה לך, ונוסף, אני חיה עם אמנון. אולי גם הוא יחזור?"

אני פשוט חיה עם כדורי הרגעה, ויש עוד אנשים שאומרים לי, איך את עוברת את זה? למה גדעון בחזית? אלוהים יעזור לך ולכל הבנים.

אין לי כוח יותר לכתוב. אני רק רוצה לדאוג אותך בבית, בריא. ואני אירגע. שלום לכולם, והיו בריאים ואמיצים, והניצחון איתכם. בהרבה אהבה לכולם בחזית. א מ א.

תמר נזכרת היטב את הימים הקשים ההם, שחזרו אליה בשנית. את חוסר הוודאות הנה, שהלך וגבר מיום ליום כאשר לגורלו של אחיה הבכור. "עברתי או כמנהלת הלשכה של ראש אגף השיקום במשרד הביטחון. בכל בוקר קיבלנו שמונת של הרוגים ופצועים, ושמו של גדעון לא הופיע. אבל לא שמענו ממנו דבר, והיה כבר מאוד קשה להכיל את המתה. אבא ואמא כל הזמן שאלו אותי מה עם גדעון, ואני התקשרתי מהקריה לכל מיני מפקדים ואנשים בכירי רים בצבא וביקשתי לקבל מידע. הבטיחו לי שיחפשו אחריו ולא חזרו אלי. עברו עלינו שבועות ארוכים בלי לדעת מה עלה בגורלו. זה היה מורט עצבים".

ב-27 באוקטובר, עדה שוב כתבה לגדעון.

"שלום בן יקר

תמר (מימין) עם עדה ואמנון, יומיים לפני שנהרג

"ניסיתי לעזור להוריי בכל מה שיכולתי. גם אני התמודדתי בעצמי עם השכול שלי. באחת השיחות אמא אמרה לי: 'אובדן של אח זה לא כמו אובדן של בן'. זה יושב לי עד היום בראש, היה קשה לשמוע את זה. אבל ברגע שהפכתי לאמא בעצמי, הבנתי"

"כל השנים אני חשה געגוע גדול לאמנון ולגדעון. בחרתי לחיות ולאהוב וגם לשמוח, לפעמים. אך פעם לא נשברתי. זאת לא היתה אופציה אצלי, אפילו שנכפו עלי חיים קשים. אין בי כעס. אני אוהבת את הארץ הזאת, אני מחוברת למדינה שלנו, אולי זה פשוט לא צודק מה שקרה לנו. זה בטוח כל כך עצוב.

השבוע ערכה תמר אזכרה גדולה לאמנון, במלאות 50 שנה למותו. "כאן חברים לספסל הלימודים, מפיקים וחיילים שלו, מכרים וכני משפחה. לגדעון יש משפחה וילדים, יש מי שידבר עליו ויזכיר אותו. את אמנון כבר אין מי שיוכיר, חוץ ממני".

הציבורית להנצחה. "אחרי שאמא נפטרה, הוא היה בא אלי הרבה, נשאר לישון בשבתות ונמצא הרבה עם הנכדים. היינו קשורים מאוד והשתדלתי להיות איתו כמה שיכולתי. הוא נפטר לפני 11 שנה, בגיל 89".

אמנון וגדעון קבורים בבית העלמין הצבאי בקריית שאול. ההורים, דוד ועדה, קבורים גם הם בחלקת ההורים השכולים באותו בית עלמין. "כל השנים אני חשה געגוע גדול לאמנון ולגדעון", אומרת תמר. "אני חיה, ובחרתי לחיות ולאהוב וגם לשמוח, לפעמים. אבל גם 50 שנה אחרי הנפילה של אמנון וכמעט 44 שנה אחרי הנפילה של גדעון, הומון לא מרפא. מצעידה שמחה ומלאת הומון הפכתי לאישה עצובה. היינו משפחה רגילה עם אבא ואמא ושלושה ילדים, ומאז שהם נהרגו לא עוה.

"אף פעם לא נשברתי. זאת לא היתה אופציה אצלי, אפילו שנכפו עלי חיים קשים. אין בי כעס. אני אוהבת את הארץ הזאת, אני מחוברת למדינה שלנו, אולי זה פשוט לא צודק מה שקרה לנו. זה בטוח כל כך עצוב.

"אמנון כל כך חסר לי ביום ההולדת המשותף שלנו, שהגנתי תמיד בתאריך העברי. היתה לי פנטזיה בעבר שהחתונה שלי והחתונה שלו יהיו במקביל. בסוף גם אני עצמי לא התחתנת, למרות שאני לא חושבת שזה קשור למוות שלו.

"ברגע שהילדה שלי נולדה, החיים שלי קיבלו תפנית טובה, למרות כל העצב והחוסר הגדול שהיו לי. אני גרה קרוב לבת שלי ונהנית מאוד משלושת הנכדים, ממש מאוהבת בהם. הם נמצאים אצלי המון ואני אצלם, יש לנו קשר חם ואוהב.

"מדי פעם אני חולמת על אמנון וגדעון. כל הומון רצות לי מחשבות בראש, איך הם היו נראים היום, ואיזה משפחות היו להם, ואיזה יחסים היו לנו. וגם איך החיים שלי היו נראים".

השבוע ערכה תמר אזכרה גדולה לאמנון, במלאות 50 שנה למותו. "כאן חברים לספסל הלימודים, מפיקים וחיילים שלו, מכרים וכני משפחה. לגדעון יש משפחה וילדים, יש מי שידבר עליו ויזכיר אותו. את אמנון כבר אין מי שיוכיר, חוץ ממני".